

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR KELYFEN ÉS VIDÉKEN; EGY ÓRA
1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 3 KORONA,
FÉLÉVRE 10 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 20 KORONA

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: ROFFMANN ÉS KRUMOVITS
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHVATAL: PIAC-UTCA 45

Braila és Focsani ostroma küszöbén

Moldvában előnyomuló csapataink elfoglalták Soveját — A Szereth-völgyhez vezető úton visszavetették az oroszokat — A bolgár csapatok 300 lépésre jutottak Macin erődjéhez — Ujabb 1600 fogoly

Tegnap óta egy *Mackensen* vezértábornagy, mint *József* főherceg vezérezredes csapatai jelentékeny előrehaladást értek el. — *Mackensen* seregei a *Brailától Focsaniig* terjedő *Szereth-vonalat* ostromolják, melyet az orosz-román seregek kétségbeesett erővel igyekeznek megvédeni, hogy a feltartóztathatatlan jövődőt, a német-magyar csapatoknak Moldvába való benyomulását visszatartsák. — Itt különösen a visszavonuló oroszok utóvédei állanak ellent igen szívósan, ami annak a jele, hogy a főerők menekülésben vannak és idejük és erejük sincs arra, hogy az utánuk nyomuló ellenséggel szemben állásokban vegyék föl a harcot, mint ahogy a dobrudszai seregekkel szemben *Macinnal* teszik, ahol ideig-óráig igen szívósan védtek magukat. A mai vezérkari jelentések szerint azonban a bolgár-német csapatok már ezeket az állásokat is elfoglalták és jelenleg 300 lépésre állnak *Macin*tól. — Miután ekképen az ellenségnek az a frontrésze is megingott, amely a Duna jobb partján védelmezte még *Brailát*, Dobruđa teljes elvesztése immár csak órák kérdése.

Ugyanezkor *József* főherceg a Bereczki-hegységnek a Szereth-völgy felé lejtősödő területén halad előre és csapatai a *Susita-* és a *Putna* patakok *Focsani* felé vezető völgyeiben foglaltak el újabb területeket, a Szereth-völgybe vezető utak tehát Moldva déli határrészén ugy keletre, mint délről a mi kezeinkben vannak. Alig hihető, hogy diadalmas előrehaladásunkat az utóvédeharcokkal az ellenség huzamosabb ideig fel tudja tartóztatni.

A győző csapatok előnyomulásának a térfoglaláson kívül egyéb győzelmi jelei is vannak. És pedig a napról-napra szaporodó zsákmány és foglyok száma. A mai napon 1600 foglyot szállítottak be az osztrák-magyar és a szövetséges csapatok.

Az orosz hadszíntéren orosz portyázó különítmények tettek véres sikertelenségbe fuló kísérleteket Riga és Dünaburg vidékén és a déli szárnyon *Stanisla* körül. — A nyugati hadszíntéren részben csak tüézharcok voltak, részben pedig német sikerekről számol be a

német jelentés. Az olasz és balkáni hadszíntéren az ellenség tehetetlenségének csöndje uralkodik. — Összegezve a mai jelentéseket, megállapítható, hogy a békejobbunkat visszautasító entente nem nagyon közeledik a „végső győzelem”-hez.

Mai távirataink itt következnek:

Az orosz-román háború * Höfer jelentése

Budapest, január 2. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

Dobruđában visszavetítettük az ellenséget *Macinra*.

Moldvában a szövetséges haderők *Braila* és *Focsani* védelmi vonalai előtt állanak.

József főherceg vezérezredes hadsereg-arcvonalának déli szárnya tegnap különösen *Paulesci* és *Soveja* területen haladt előre. Itt és *Harjától* délkeletre csapataink rohammal elfoglaltak több ellenséges állást.

Stanislaunál visszavertünk orosz portyázó esztagokat.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, január 2. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése:

Lipótbajor herceg vezértábornagy arcvonala: *Rigától* délre, *Dünaburgtól* délnyugatra és *Stanisla*tól nyugatra orosz portyázó különítmények vállalkozásai eredménytelenek maradtak.

József főherceg vezérezredes arcvonala: A *Trotusul-völgytől* délre a *Faltucanu* hegyhát, melyért sok harc folyt, hirtelen rohammal a németek birtokába került.

A bereczki hegységből a Szerethez vezető völgyek mentén támadásunkkal visszavetítettük az ellenséget.

Az *Ojtoz-völgy* két oldalán csapataink ro-

hammal több magaslati állást foglaltak el. *Soveját* a *Susita-völgyben* elfoglaltuk. Orosz-román előretöréseket visszavertünk, 300 foglyot szállítottunk be.

Mackensen vezértábornagy hadserege: A IX. hadsereg az oroszokat — utóvédeiket heves utánnyomulással visszaverve — további hátrálásra készítette. Nyugatról és délről német és osztrák-magyar csapatok *Focsani* és *Fundeni* hídfő állásaihoz közelednek. Több mint 1300 fogoly és sok hadianyag jutott a fáradhatatlan üldözők kezére.

A *Buzeu* és a *Duna* között az ellenség védi hídfőjét.

A Dobruđában *Brailától* keletre német és bolgár csapatok elfoglaltak szívósan védelmezett orosz állásokat és *Macinra* vetették vissza az ellenséget. Ezekben a harcokban a pomerániai 9-ik gyalogezred tüntette ki magát.

LUDEENDORFF,
első főszállásmester.

A bolgár jelentés

Szófia, január 2. — A vezérkar jelenti január 2-án:

Román front: Dobruđában járőr-csatározások.

Rendkívül elkeseredett harc után kivetítettük a makacsul ellenálló ellenséget hatalmasan kiépített állásából a 264-es és a 197-es magaslatoknál, *Luncavita* mellett. Megszállottuk az egész ellenséges állást és *Luncavitát*. — Az ellenfél erre hátsó, jól kiépített állásába vonult vissza, amely *Macin*tól keletre 300 lépésre és északra a *Dunáig* terjed.

Galac és Braila kiürítése

Stockholm, január 2. *Jassyból* érkezett hírszerint *Galacot* a lakosság sietve elhagyta. A menekülés pánikszzerű. A menekülők beszélik, hogy *Galacban* már hallják az ágyudörgést. Az orosz lapok szerint *Odesszába* érkezett román menekültek beszélik, hogy *Vizirul* elfoglalása után a hatóságok eltávoztak *Brailából*.

BRANIA

Szerda Csütörtök
január 3-4.

**Az elmúlt
harangok**

filmregény 4 felvonásban
írta: *Eduard Viktor*.

Főszereplő:
Paulay Erzsébet

A KORONÁZÁS

Ötletgazda: *IV. Károly*
kitalálója és ötletgazdája: *Zita*
királyné koronázása.

Az anyajegy

bőhözát 3 felvonásban.
Főszereplő:
Anna Miller Linke.

Előadások kezdete
7 és 9 órakor emelt
helyárakkal.

APOLLO

Ma, szerdán!

Előadások 3, 5, 7 és 9
órákor mérsékelt
emelt helyárakkal.

Budapesti egyidejű

A KORONÁZÁS

Ötletgazda: *IV. Károly*
kitalálója és ötletgazdája: *Zita*
királyné koronázása.

Előadások 3, 5, 7 és 9
órákor mérsékelt
emelt helyárakkal.

Budapesti egyidejű

Ezenkívül műsoron

Clara Kimball-Youn

amerikai legjobb film-
művésznőjének főszerep-
lésével

A téváltató

társadalmi dráma
4 felvonásban.

Ritidő kísértő műsor.

Ha Jassyt föl kell adni

Amsterdam, január 2. Pétervárról jelentik: Legutóbb a cár főhadiszállásán tartózkodtak *Ferdinánd* román király, *Mária* királyné és *Károly* trónörökös. Ugyanekkor jelen volt *Bratianu* miniszterelnök is, akit a cár két órási kihallgatáson fogadott. Hír szerint a királyi család és a román kormány végleges székelyének megállapításáról volt szó arra az esetre, ha *Jassyt föl kellene adni*.

Bratianu expozéja

Genf, január 2. A Havas-ügynökség jelentő *Jassyból*: A román kamara megnyitó ülésén *Bratianu* miniszterelnök expozét mondott, melyben bizonyítani igyekezett, hogy Románia földrajzi helyzete és nemzeti jogai következtében kénytelen volt kilépni semlegességéből, mert nem maradhatott Németország eszköze és nem engedhette magát fölhasználni arra, hogy a monarchiát megnagyobbíthassa. — A jövő Európa nem tűrheti az új beteg embert.

Bizonyítani igyekezett továbbá, hogy az osztrák-magyar monarchia felelős a háborúért. Megemlékezett a cár régebbi konstanzi látogatásáról, amikor az orosz külügyminiszter kifejtette Oroszország békés szándékait, de hozzátette, hogy Oroszország sohasem fogja tűrni Szerbia megsemmisítését. A miniszterelnök ezután néhai Ferenc Ferdinánd trónörökösrel folytatott beszélgetését idézte és ezt mondta:

— Nekem akkor az volt a meggyőződés, hogy a magyar és osztrák probléma hamar aktuális lesz.

Marghiloman nem lép be a kormányba

Genf, december 2. A párisi lapok *Jassy* jelentés alapján közlik *Bratianu* kijelentését, a mely szerint *Marghiloman* visszautasította a neki tett ajánlatot, hogy lépjen be a kabinetbe. A miniszterelnök éles kifejezésekkel kritizálja *Marghiloman* magatartását.

A román seregroncsok

Hága, január 2. Az entente-hatalmak nagy erőfeszítéseket tesznek, hogy a megvert román seregeket angol és francia tisztek vezetésével újjászervezzék.

A belga-francia harcok

Berlin, január 2. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:

Albrecht württembergi herceg vezértábornagy hadserege: Az Ypern-hajásban élénk tűzérségi tűz. Angol kézigránát-támadásokat visszavertünk.

A trónörökös hadcsoportja: A Champagneban, az argonnei erdőben és a Maas keleti partján német csapatok és járőrök benyomultak a franciák árkaiba, parancs szerint visszatértek és foglyokat is hoztak magukkal. Egy angol nagy harc repülőgép kezükre került.

LU DENDORFF,
első főszállásmester.

Fegyelemsértő francia katonák

Berlin, január 2. A francia hadsereg kebelében egyre nagyobb számmal fordulnak elő a fegyelemsértések. A németek kezükbe kerítették a francia 18-ik gyalogezred december hó 13-iki ezredparancsát, amely nem kevesebb, mint kilenc súlyos katonai büntetést sorol fel a kiszabott büntetésekkel és elrettentésül háromszor olvastatott fel. Az ellenség előtti örállás elhagyása miatt három embert hosszabb várbörtön-büntetéssel sújtottak, egyet pedig öt évi

kényszermunkára ítétek. Két embert a hadterületről való szökés miatt három, illetve öt évi kényszermunkára ítétek, három katonát pedig „a hadseregből való kitzasztással és távollétükben végrehajtandó halálbüntetéssel” büntettek, mert átszöktek a németekhez és titkos hadműveleti terveket kiszolgáltattak nekik.

A „Gaulois” elsüllyesztése

Genf, január 2. A Marseille közelében elsüllyedt *Gaulois* francia sorhajóval nem mint hivatalosan jelentették: 4, hanem 81 ember pusztult el.

Az elfáradt francia nép

Berlin, január 2. Hogy a francia nép mennyire belefáradt a háborúba, az kiténik a hadifoglyoknak írt levelekből. Egy asszony a következőket írja november 12-én Castelferrusból:

„Ma volt a bérnálás ünnepe. A püspök a háborúról prédikált. Azt mondta, hogy még nem végződött be és nem is lehet tudni, mikor lesz majd vége. Elhíheted, hogy minden szabadságos katona torkig van vele. Dacára a fáradtságnak, tovább fognak harcolni, de végül is nagyon rossz lesz. Nem akarok többet mondani.”

Egy Réalvilleben 1916. október 22-ikén kelt levél így hangzik:

„Ki tudja meddig tart még. Az egész világ kedvét veszti. A fronton levők már régen megelégteltek. Némelyek azt mondják, hogy még két évig tart, mások azt mondják, hogy csak akkor lesz vége, ha nem lesznek férfiak. És azt hiszem, ez az igaz.”

Egy Párisból október 24-én küldött levél ezt mondja:

„Nekem mindegy, ha Franciaországnak felét veszik is el. De hát mikor lesz vége ennek az átkozott háborúnak, mikor hagyják abba a borzasztó mészárlást, amely amnyi emberünk életébe került? Egész generációt feláldoztak és miért? Azt hiszem, ennek a háborúnak nincsen célja.”

A balkáni harcok

Höfer jelentése

Budapest, január 2. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:

A helyzet változatlan.

HÖFER altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, január 2. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése:

Macedon arcvonal: Nincs különös esemény.

LU DENDORFF,
első főszállásmester.

A bolgár jelentés

Szófia, január 2. — A vezérkar jelenti január 2-án:

Macedon front: Gyenge tűzérségi tüzelés egyes frontszakaszokon. Szeresz és Drama környékén ellenséges repülőik sikertelen tevékenysége.

Görögország válsága

Az entente legújabb jegyzéke

Genf, január 2. A Havas-ügynökség jelentő: *Franciaország, Anglia és Oroszország a görög kormányhoz jegyzéket intéztek, a melyben követelik, hogy a görög haderőt oly mérvben szállítsák le, hogy éppen csak a rendfenntartási szolgálatot láthassa el. Minden fegyver, lövészer, tűzérségi felszerelés Peloponneszba szállítandó. A tartalékosok mindenféle*

egyesületét, gyülekezését el kell tiltani. Az entente korábbi felügyeleti jogait vissza kell állítani. Mindazokat a személyeket, akik felség-sértés, összeesküvés, zendülés miatt fogva vannak, azonnal szabadon kell bocsátani. Ha ezeket a követeléseket Görögország teljesíti, akkor az entente megszünteti a blokádot.

Olaszország és Görögország

Lugano, január 2. Az athéni olasz követ jegyzéket nyújtott át a görög kormánynak, kapcsolatban az entente-követek által megelőzően bejelentett jegyzékkel. Olaszország kijelenti, hogy *szövetségeseivel szolidáris* és csatlakozik azoknak követeléseivel. Az entente-jegyzék negyedik pontja, vagyis a Venizelos-pártiak szabadon bocsátása kérdésében, miután ezt Görögország belügyének tekinti, érdektelennek jelenti ki magát.

A *Corriere della Sera* szerint valószínű, hogy a görög kormány elfogadja a követeléseket, hogy a nagyobb kellemetlenségeket elkerülje.

Az olasz háború

Höfer jelentése

Budapest, január 2. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:

A helyzet változatlan.

HÖFER altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

A béke körül

Az entente válasza Wilsonnak

Zürich, január 2. Az entente választát január 6-án fogják kézbesíteni Wilson elnöknek. Ugyanekkor kapják meg a választ Svájc és a skandináv államok.

Caillaux agitációs uton

Hága, január 2. A *Times* római értesülése szerint *Caillaux* volt francia miniszterelnök a béke érdekében való agitáció céljából Rómába utazott, ahol az olasz semlegesek körében állítólag németbarát hangulatot talált. *Caillaux* azt ajánlotta, hogy a franciák és az olaszok együtt működjenek. — *Caillaux* agitációjának alapja állítólag a következő: *Németország hajlandó Franciaországgal szemben békülékeny magatartást tanúsítani, ellenben Oroszországgal, Romániával és a többi balkán-állammal szemben szabad kézre van szüksége, hogy így kárpótlást szerezzen a Franciaországban hozott áldozataitért.*

A *Times* szerint Németország eme föltételeiről az olasz kormány tudomással bír. Hír szerint *Caillaux* a pápától is kért kihallgatást, de nem fogadták.

A német esti jelentés

Berlin, január 2. A Wolff-ügynökség jelenti január 2-án este:

Nyugaton, keleten nem történt különös esemény.

Az újabb konfliktus Mexiko és az Unio között

Genf, január 2. A *Newyork Herald* párisi jelentése szerint *Mexikóban* a válság elkerülhetetlen, miután *Caranza* elnök megtagadta Mexiko és az Egyesült Államok között kötött egyezség jegyzőkönyvének aláírását és visszahívta a mexikói követet, amit a washingtoni kormány sértésnek vett. Az Egyesült Álla-

mok kormánya ennél fogva nem fog beleegyezni a tárgyalásoknak Mexiko által kívánt folytatásába.

A MAGYAR ÁLLAM

nem áldozatot, hanem busás kamat ellenében kölcsönt kér polgáraitól. Jegyezzük az ötödik hadikölcsönre!

Koronázás után

A szent korona és a koronázási jelvények visszahelyezése — Miksa főherceg Budapesten

Budapesti tudósítónk táviratozza: A Mátyás-templomot ma délben bezárták a közönség elől, amely a legutóbbi három nap alatt ezrével zárandokolt a szent korona és a koronázási jelvények megtekintésére.

Ma délután fél 2 órakor Budapestre érkezett a király képviselőjében Miksa főherceg, a király testvéröccse, hogy jelen legyen a jelvények visszahelyezésénél. A főherceg a nyugati pályaudvarról nyomban a várpalotába hajtatott.

A Mátyás-templom környékén a szakadó eső dacára nagy tömeg gyűlt egybe. Pontban három órakor összegyűltek a Mátyás-templomban a királyi biztosok, a koronaőrök, az országgyűlés kiküldöttei, a főpapok, a főváros kiküldöttei és a magyar királyi testőrség tagjai közül hatan, a jelvényeket elhelyezték a vasládába és a főkapu előtt várakozó hatfogatú nyitott díszkocsira tették. Ekkor megkondultak a Mátyás-templom harangjai, a Gellérthegy felállított ütegek is megszólaltak és megkezdődött a jelvények visszazállítása a várba. Az utvonalon gyalogos katonák és tengerészek állottak sorfalat. A menet ugyanolyan ünnepélyes formák között vitte a koronát a várba, mint ahogy a koronázás előtt a templomba szállították.

A királyi palotánál leemelték a vasládát és föl vitték a király lakosztályába, ahol Miksa főherceg, a király képviselője, Tisza István gróf miniszterelnök és Csernoch János bíboros hercegprímás várták. Itt kivették a koronát és a jelvényeket a vasládából, darabonként megszámlálták és az aktusról jegyzőkönyvet vettek föl, amelyet Miksa főherceg és a többi funkcionárius aláírtak. A koronát és a jelvényeket azután a jegyzőkönyvvel együtt visszahelyezték a vasládába, amelyet lepecsételtek, majd bevitték a koronaterembe, amelyet lezártak.

Miksa főherceg délután 5 órakor visszautazott Bécsbe.

Nincs kormányválság. Budapesti tudósítónk táviratozza: A munkapárti körhelyiségben ma este nagy számmal voltak jelen a képviselők és a főrendek. Fentjártak az összes miniszterek is és Tisza István gróf miniszterelnök is jelen volt. A pártnban bizakodó a hangulat. Általában azt állítják, hogy *kormányválságról szó sincs.*

Az ellenzéki pártkörökben viszont nagy várakozással tekintenek Andrássy Gyula gróf holnapi kihallgatása elé.

A HADIKÖLCSÖN SIKERE

felér egy döntő győzelemmel és közelebb visz az óhajtott békéhez. Tehetségéhez képest járuljon tehát hozzá mindenki a nemzet ötödik pénzügyi diadalához!

Jön a kukoricakenyér

Kürthy báró a közéletmezésről

Budapesti tudósítónk táviratozza: Egy fővárosi estilap munkatársa ma beszélgetést folytatott Kürthy Lajos báróval, az Országos Közéletmezési Hivatal elnökével az ország életmezésének kérdéséről. Kürthy báró ez alkalommal többek közt a következőket mondta:

— Minthogy még bizonytalan, hogy megnyit fogunk kapni a Romániában zsákmányolt gabonából, úgy intézkedtünk, hogy a törvényhatóságoknak kiutalando újabb lisztmennyiségknél már kukoricalisztet is utalunk és a törvényhatóságok egy részében a jövőben száralékos kukoricaliszttel kevert kenyeret fognak sütni.

Kürthy báró közölte továbbá, hogy e hó végén megalakítják a közéletmezési tanácsot.

HIREK

— **Andrássy a királynál.** Budapesti tudósítónk táviratozza: Andrássy Gyula gróf ma délután Bécsbe utazott és holnap kihallgatáson jelenik meg a királynál.

— **Ujévi üdvözlés a tanácsban.** Az ujévben ma tartotta a városi tanács első ülését, amelyen Márk Endre udvari tanácsos polgármester üdvözölte a tanács tagjait s kérte őket, hogy ez évben is olyan fokozott munkásságot fejtsenek ki, mint az elmúlt esztendőben. — Nyugodt lélekkel és büszkén állapítja meg, hogy a tisztviselői kar megfeszített erővel derekas munkát végzett.

— **A hatodik orgonahangverseny.** A Hadsegélyző Hivatal hatodik orgonahangversenyét, amely I. Ferenc József király halála miatt elmaradt, e hó 6-án, szombaton este 6 órakor tartja meg a Kossuth-utcai templomban. Az eredetileg összeállított gazdag műsoron semmi változás sem történt. A műsoron szerepel a híres 82-esek zenekarának játéka Blaton Antal karnagy vezetése alatt, továbbá Fűredi Samu, Hammerstädt János és Piribauer Ferenc zenetanárok művészi előadása, Huszár Károlynak, a Népepera v. kiváló tenoristájának éneke. Miután Baltazár Kató urleány betegsége miatt a föllépésben akadályozva van, helyette maga Baltazár Dezső dr. püspök fogja elmondani saját alkalmi művét. — Jegyek (földszint I K 50 f., karzat 50 f.) korlátozott számban kaphatók már csak a Hadsegélyző Hivatalban. Csáthy Ferenc és Somossy László urak izleteiben s a hangverseny idején a Kossuth-utcai templom főbejáratánál. A már régebben megváltott jegyek érvényesek. — A templomot a hangverseny idején fűtik.

— **A Schäffer-féle árvaház.** A belügyminiszter ma értesítette a városi tanácsot, hogy örömmel veszi tudomásul, hogy a Schäffer Ferdinánd és neje Legányi Julia-féle alapítvány rendeltetésének átadatott s egyben köszönetét fejezte ki a kifejtett buzgóságért. Helyesli és méltányolja a belügyminiszter azt az intézkedést, hogy ha az alapító-levélben megjelölt közelebbi igényjogosultak nem jelentkeznek, akkor nemcsak debreceni, de az ország bármelyik részéből származó hadiárvák is részesülhessenek az alapítvány jótéteményeiben. — Ezért pályázatot kell hirdetni az alapítványi helyekre s igényjogosultak hiányában hadiárvákkal töltenők be a helyek. A tanács a belügyminiszter leiratát tudomásul vette azzal, hogy a pályázat eredményéről a tanács a Rokkantügyi Hivatalt értesíteni fogja.

— **A kávé árál.** Az Országos Közéletmezési Hivatal a napokban értesítette Debrecen városát, hogy a jelenlegi maximáliskávénak érvényességét január 15-ig meghosszabbította.

— **Az iskolák szünete.** A városi tanács a fellépett kanyaró- és vörheny-járványra tekintettel a községi ovodákat is bezáratta e hó 15-ig. E napon ugy az iskolákban, mint az ovodákban megkezdődik a tanítás.

— **Ujév alkalmából** a kollégiumi tanárcsapat csaknem teljes számmal megjelent Baltazár Dezső dr. püspöknel, ki a Lencz Géza dr. igazgató által tolmácsolat üdvözlésre kijelentette, hogy a kollégium nemcsak hogy teljesíteni fogja ezután is kulturfeladatát, hanem még bővílni is fog legközelebb pl. tanárképzővel egybekötött internátussal. A kijelentés tanári körökben igen kedvező benyomást tett.

— **Mária Terézia-rend egy 61-es századosnak.** Az egyik fővárosi esti lap értesülése szerint Roosz Pétert, a 61. gyalogezred századosát a hetedik hadtest parancsnoksága felszólította, hogy *jelentse be a Mária Terézia-rendre való igényét.* Ha ez a hír megfelel a valóságnak, akkor annyi mindenestre kétségtelen belőle, hogy a magyar százados kiválóan vitézi cselekedetet vitt véghez, melyet a hadtestparancsnokság erre a nagy katonai kiténtetésre tart érdemesnek. Roosz századosnak ezt a vakmerő és sikeres bravurját a következőképpen ismertetik:

Roosz Péter 61-ik gyalogezredbeli százados 1916. — — — — hónap — — -én az északi harctéren, a — — — — j magaslaton, amikor az ellenség egy már teljesen szétlőtt és tarthatatlan állásunkba benyomult, felismerte a rendkívül kritikus helyzetet s ezért a visszavonulásban levő zászlóaljával minden parancs ellenére megostromolta a magaslatot. A zászlóaljat szakaszokra osztva oly sikerrel vitte előre, hogy az ellenség igen tekintélyes veszteséggel visszavetett, 11 orosz tisztet, ötszáznál több közlegényt elfogott, hét gépfegyvert zsákmányolt. A százados ezzel a személyes kezdesével és bátor magatartásával e napon *megmentette a szituációt, amely az általános hadihelyzetre is döntő befolyással volt.*

— **Debreceni adózása 1916-ban.** Vásáry István dr. adóügyi tanácsnok kimutatást állított össze az elmúlt évi adózásról. E kimutatás szerint 1916-ban befolyt a városi adópénztárnál állami adóban 2,133,801 korona 09 fillér, községi adóban 1,357,675 korona 89 fillér, városi póttilletékekben 106,425 korona 92 fillér, református egyházi adóban 162,914 korona 31 fillér, az összes adónemekből együtt befolyt 4,408,230 korona 36 fillér, 653,563 korona 83 fillérrel több, mint 1915-ben.

— **Mennyi kenyeret kell sütni a lisztből?** A debreceni pékek annakidején beadvánnyal fordultak a tanácshoz és annak kijelentése mellett, hogy egy métermázsza lisztből 140 kiló kenyeret készíteni képtelenek ráfizetés nélkül, kérték, hogy a 140 kilós súly betartására ne kötelezzék őket. A tanács a kérelmet partolólág terjesztette föl a belügyminiszterhez, aki ma érkezett leiratában azonban a kérést elutasította és kijelentette, hogy ragaszkodik ahhoz, hogy a pékek egy métermázsza lisztből 140 kiló kenyeret süssenek ki.

— **A papírhulladékok összeszedése.** Ismeretes az a mozgalom, melyet a debreceni Hadsegélyző Hivatal a papírhulladékok összeszedése ügyében indított és amelynek folyamánaként felhívást intézett a hivatalokhoz, kereskedőkhöz, hogy a papírhulladékok gyűjtésük össze. A Hadsegélyző Hivatal a papírhulladékok összeszedését e hó 4-én, csütörtökön kezdi meg. A városi köztisztviselési vállalat kocsija csütörtökön kezdi meg a papírhulladékok összeszedését. A Hadsegélyző Hivatal ezután kéri fel azokat, akiknél már amnyi papírhulladék gyűlt össze, hogy elszállítható, jelentsék ezt be a mai nap folyamán a Hadsegélyző Hivatalnál telefon utján (telefonszám 13-07.) délután 3 és 5 óra között.

— **Uj munkabeosztás.** Tatay Zoltán dr. városi aljegyzőnek a belgrádi közigazgatási tanfolyamra történt kirendelése folytán a hadsegélyes ügyek vezetését Csókás Samu polgármesterhelyettes, az erdélyi menekültek ügyeinek intézését Szabó Elek tb. tanácsnok, polgármesteri titkár vette át.

— **A gólyakalifa** 2.40. Szunyoghgy Mi-
atyánkja, Nem élhetek muzsikászó nélkül 3.—
Antalfynál, Szent Anna-u. 13.

— **Megnyitják a városi könyvtárt.** A városi tanácsnak ma Csűrös Ferenc dr. kulturtanácsnok bejelentette, hogy a városi könyvtár rendezése készen van. A könyvtárjegyzék most van nyomás alatt. A tanács a bejelentést tudomásul véve, kimondta, hogy a városi könyvtárt e hó 6-án, délben nyitja meg Márk Endre udvari tanácsos polgármester, a tanács tagjainak és az ügyosztályok vezetőinek jelenlétében.

— **Beiratások az egyetemen.** A debreceni m. kir. tudományegyetemen a rendes beiratkozások az 1916/17. tanév II. felére f. évi január hó 8-án veszik kezdetüket s bezárólag január hó 18-ig tartanak. Akik e határidőn belül elháríthatatlan akadály miatt beiratkozni nem tudnak, megokolt kérvényüket január hó 8-ig tartoznak benyújtani az illetékes kari dékánhoz. A kari dékánok a főlvetelt február hó 10-ig engedélyezhetik, az egyetem rektora pedig február 19-ig adhat haladékot. A külföldi egyetemekről belépni hajlandó hallgatók, ha március 15-ig személyesen jelentkeznek, a második félévre még főlvehetők. Tandíjmentesség iránti kérvények a beiratás első napjától számított 12 nap alatt, az illető kar dékáni hivatalához adandók be. Részletesebb tájékoztatást az egyetem tanulmányi-, fegyelmi- és lecke-pénz-szabályzata nyújt, melyet díjtalanul ad az egyetem rektori hivatala.

— **Dupla fizetés a városi tisztviselőknek.** Több törvényhatóságna kimondta a közgyűlés, hogy tisztviselőinek a király megkoronázásának emlékére egyhavi fizetésüket koronázási jutalom címén kiutalják, vagyis dupla fizetést adnak. Cegléden a koronázási dupla fizetést már ki is utalta a tanács s azt a tisztviselők már föl is vették. Most olvassuk, hogy Pécsen is indítványozták, hogy Pécs város fenhatósága alá tartozó összes tisztviselő, tanácsosok, alispánok és szolgái állásban levő valamennyi alkalmazottainak egyhavi fizetésüket koronázási jutalom címén a közgyűlés utalja ki, illetve ennek kifizetésére a város tanácsát utasítsa. Amennyiben ez bármely okból végrehajtható nem volna, 1917. évi február 1-én esedékes havi fizetésük, illetve napidíjuk minden hivatalos levonástól mentesítve fizetessék ki.

Méltányos és igazságos volna, ha Debrecen város tisztviselői is megkapnák az egy havi duplafizetést. A háboru óta olyan nagy és szinte emberfölötti munkát végzett és végez Debrecen városnak a bevonulások folytán megcsappant tisztviselői kara, hogy ezt az aránylag csekélynek mondható jutalmat nagyon is megérdemli. Hihetőleg a legközelebbi közgyűlés előtt már lesz egy ilyen irányú indítvány.

— **A rekvirálás eredménye.** A második rekvirálás eddigi eredményéről Vásáry István dr. tanácsnok ma bejelentette, hogy eddig 32 vagon gabonát és lisztet rekviráltak. — A rekvirálás még folyamatban van.

— **A kotló mint koronatanu.** A kolozsvári ítélőtábla büntető felelősi tanácsa tegnap egy igen érdekes bírálat tárgyalt, amiben egy kotló volt a koronatanu. A bírálat keretében szolgáló esemény Nagyszebenben az oláh uralom idejében történt. Voda Kirilláné az általános menekülés idején eltávozott Nagyszebenből. Otthon hagyta azonban, az ágya alatt, tarka kotlóját, amelyik éppen 14 tojásos volt. Mikor pár hét múlva visszatért, a kotlója 14 sárga csirkével a szomszédja, Stoica Miklós udvarán kapirgált a gazban. Voda kérdőre vont a szomszédját a kotlója eltulajdonítása miatt, de az azt erősítette, hogy a kotló az ő tulajdonát képezi és ettől az állításától semmiképpen sem volt hajlandó eltérni. A távolléte alatt meglapított asszony panaszt tett a csendőrség előtt Stoica ellen. Stoica a csendőrség előtt is azt hangoztatta, hogy a baromfi az ővé, mire a csendőrök úgy oldották meg a gordiusi csomót, hogy kivitték a kotlót az utca közepére s azt mondták, hogy azé a kotló, akinek udvarára bemegy. A csendőrök, a kárvallott, a panaszos mind az utcára gyűltek, hogy tanui legyenek az eseménynek. A kotló egy darabig szemelgetett az ut porában, de amikor a Vodáné nyitva levő ajtaját észrevette, az apró csirkékkel befutott az udvarra, onnan a szobába, a szobában pedig az ágy alá, ahol csibéit maga alá gyűjtötte. A pör el volt döntve: a tolvaj Stoica volt. A csendőrök jelentették az

esetet a szebeni ügyészségnek. Az ügyészség közveszély színhelyén elkövetett lopással vádolta meg Stoicát, akit a törvényszék egy évi börtönrre ítelt. Felelősi tanácsa a vádlott büntetését hat hónapra szállította le.

— **Magyar könyveket kér egy cseh lelkész.** Kantorek József, a pardubitzi kórház cseh nemzetiségű református lelkésze ma arra kérte Debrecen város tanácsát, hogy a kórházba kerülő magyar katonák részére magyar könyveket és folyóiratokat küldjön. A tanács a pardubitzi kórházba küldendő magyar könyvekre 100 koronát szavazott meg és kimondta, hogy a közönséget is fölhívja, hogy a nemes célra könyveket és folyóiratokat adományozzon.

— **Kölcsön az Arany Bika szanalására.** A belügyminiszter ma érkezett leiratában értesítette Debrecen város tanácsát, hogy a közgyűlés ama határozatát, amellyel az Arany Bika részvénytársaságnak a finansziális ügyei rendezéséhez szükséges 3.000.000 koronás kölcsön fölvételéhez hozzájárult, jóváhagyta.

— **Lagerlöf Zelmá, a világhírű svéd író.** A modern irodalom legkiválóbb nőalakja elbeszélését, a Marianna című közli legújabb sorozatában Radó Antal példátlan népszerűségű vállalata, a Magyar Könyvtár. Megható, mely érzésből sugallt szerelmi történet, rajta esilognak mindazok a nagy és nemes írói tulajdonságok, melyek Lagerlöf Zelmának a világirodalomban oly előkelő helyet biztosítottak. A megragadó szépségű novellát Benedek Marcell fordította magyarra kiváló fordítói készséggel s a Lampel R. (Wodianer F. és fia) cég adta ki. Ára 30 fillér.

— **A népkönyhő megnyitása.** A debreceni népkönyhő e hó 4-én, csütörtökön nyitják meg. A tanács a főszehez ma 7 öl fát utalt ki a népkönyhőnek.

SZERETETADOMÁNYOKAT KÉR

• Hadsegélyző Hivatal átvétel kölcsönös név. Budapest, IV. Váci-utca 38.
Támogassuk a Hadsegélyző Hivatalt!

Színház és művészet

MŰSOR:

SZERDA: *Ripp Wan Winkle*, operett.
CSÜTÖRTÖK: *A király házasság.*
PÉNTEK: *Boszorkányvár*, operett.

Ripp van Winkle. A színház holnap, szerdán este Ripp van Winklet eleveníti föl. Az örökség muzsikája operettre nagy gondot készült a társulat, amelynek énekes személyzete napok óta próbákat tartott. A két főszerepet: Rippet és Lisbethet Gáthy Kálmán és Görög Olga fogják énekelni. Már e két kiváló énekes erőnek szereplése is biztosíték, hogy a közönség a legpompásabb zenei élvezetben részesül s hogy kitűnő előadásban kapja az operett reprizét. A többi szerep is a legjobb kezekben van.

A koronázási ünnepélyről készült filmet az Uránia ma két előadásban mutatja be. — Előadások kezdete 7 és 9 órakor. Jegyelővétel reggel 9 órától.

Somossy László cég

Hajdúvármegye szállítója
**Női és férfi fehérművek,
Zsebkendők, Harisnyák,
Gallérok, Kézleők,
Esőernyők, Nyakkendők**
NAGY RAKTÁRA

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Ferenc József-út, a főpostával szembe.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri beiktatása tíz szög hatvan fillér. Minden további szó 6 fillér. A délután négy óra után feladott hirdetések díja szavanként nyolc fillér.

Aranyat-esüstöt, brilliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédulát) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban vesznek. Meghívásra házakhoz is elmegyek. Kiseiner Mihály, Csokonai-sz. 32.

Teljesen különbejáratu, butorozott utcai szoba kiadó. Pacsirta-utca 11.

Házfelügyelő. ki a központi fűtés, vízvezetési és villanyberendezési szakmában képzettséggel bír, fölvéttetik. Ferenc József-ut 22/24.

Megjelent

Uray Sándor ref. lelkész

Örökzöld koszorú

hőszekiralmára vigasztaló és megnyugtató könyvecske

10-ik kiadása.

Aki ezt a nagy elterjedésű, gyönyörűen összeállított, egész vászonkötésben lévő, lelket felvidító könyvet még nem szerezte be,

1 koronáért

megkaphatja kiadóhivatalunkban, Piac-utca 49.

Eladó Hajduböszörmény határában a tiszapolgári utcán 240 magyar hold réti birtok fekete föld, gazdasági épületekkel ellátva. Debreceni Gazdák Bankja r. t. Kossuth-utca 17.

Zálogcédulát, törött aranyat, esüstöt, brilliáns ékszert vesznek és kölcsön eladok. Krämer, Arany Bika-bérlőház 3.

Bizott sertés egy drb 125 klg. súlyu, teljesen zsírta hizlalva eladó Arany János-utca 58. szám alatt.

Vas ágy jó karban eladó. Bika-bérlőház II. em. 2. alatt.

100 métermázsza

szénát

megvételre keresünk.

Egyetemi építkezés Nagyerdő.

Legalkalmasabb ajándék!

SOÓS KÁROLY kiváló imádságíró

„Bizzatok az Istenben!”

című irodalmi eseményszámba menő

új háborus imádságos könyve,

melynek az a páratlan érdeme, hogy kezükhöz vehetik az itthonmaradtok s hadrakelték egyaránt s egyenlőképen ajkakra vehetik a benne foglalt, fenségesen egyszerű, egyetlen szárny-csapással Isten trónjához emelkedő imádságokat.

Nem tudjuk tehát eléggé melegen és érdeme szerint ajánlani az új háborus imádságos könyvet. Ezt a művet okvetlen el kell juttatnunk palotától a kunyhóig minden hajlékba, — s ami még fontosabb: minden küzdő magyar harcos kezébe. Ezzel teremtsük meg az összedobbanó szívek, itthonmaradtok és katonák között a **lelki kapcsolatot!**

A könyv tartalma 54 imádság és minden imádságot bibliai ige vezet be s egy-egy énekkönyv fejezi be.

A 160 oldalra terjedő imádságos könyv 12×8½ cm., könnyen zsebbe tehető. Erős vászonkötése évtizedekre szól: ez lesz a háború emlékkönyve, mely megmarad unokáink számára is. A fedél aranykehllyel, gazdag aranynyomással van díszítve.

Ára példányonként 1 korona.

10 példány egyszerre rendelve, darabja 90 fill. Minden példány után 10 fillér portót kérünk. Megrendelések postautalványon eszközölhetők.

Hoffmann és Kronovitz

könyvnyomdája és könyvkiadóhivatala

Debrecen, Ferenc József-ut 49.